

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 563/2025-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenia domových samospráv, o. z.**, Rovniankova 14, Bratislava, zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. BB-74S/8/2023-103 z 18. septembra 2024 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/4/2025 z 29. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia „základného práva sťažovateľa podľa čl. 267 a 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, čl. 3 ods. 5 a 8 a čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru s priamym kauzálnym následkom porušenia čl. 30 ods. 1 a čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len „smernica o EIA“) rozsudkami správnych súdov označenými v záhlaví. Sťažovateľ ďalej uvádza, že „trvá na takomto znení petitu, lebo sa v súlade s čl. 7 ods. 2, 4 a 5 Ústavy SR domáhame posudzovania tejto ústavnej sťažnosti primárne podľa práva Európskej únie a Aarhuského dohovoru a sekundárne ochrane našich ústavných práv, ktoré boli porušené v dôsledku nerešpektovania práva Európskej únie“. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých rozsudkov vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) po ukončení zisťovacieho konania rozhodnutím z 11. júla 2022 vydaným podľa

§ 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) rozhodol, že na základe predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „1/71 Holiša most cez železničnú trať ev. č. 71-002“ navrhovateľom sa navrhovaná činnosť v zmysle zákona o EIA posudzovať nebude (výrok I). Navrhovaná činnosť bude realizovaná na pozemkoch (bližšie špecifikovaných vo výroku) v katastrálnom území Lučenec, pričom jej predmetom a cieľom bude rekonštrukcia uvedeného mosta podľa aktuálnych technických noriem na účely zabezpečenia bezpečnosti cestnej premávky na tomto cestnom ťahu. Zároveň podľa § 29 ods. 13 zákona o EIA boli navrhovateľovi uložené podmienky, ktoré mali eliminovať alebo zmierňovať vplyvy na životné prostredie (výrok II).

4. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) vydal 1. decembra 2022 rozhodnutie, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

5. Správnu žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného a aj prvostupňového rozhodnutia, správny súd napadnutým rozsudkom z 18. septembra 2024 ako nedôvodnú zamietol. Postup správnych orgánov vyhodnotil ako zákonný, správne rozhodnutia za riadne odôvodnené, správne orgány poskytli účastníkovi konania dostatočný priestor na uplatnenie ich práv. Prvostupňový správny orgán vo výroku rozhodnutia uviedol opatrenia vedúce k ochrane životného prostredia, ich uloženie riadne odôvodnil, vychádzal pritom aj zo stanovísk k zmene navrhovanej činnosti, ktoré doručili oslovené subjekty. Zákon o EIA neurčuje, o aké podmienky má ísť, ich určenie je tak ponechané posudzujúcemu orgánu. Ide teda o jeden z prípadov, keď zákon priznáva tomuto orgánu správne uváženie, ktoré správne súdy podľa § 27 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) môžu preskúmať len do tej miery, či nevybočil z medzí a hľadísk určených zákonom. Správny súd teda môže hodnotiť len to, či správna úvaha (nie samotné opatrenie), ktorá viedla správny orgán k ich uloženiu, nevybočuje zo zákonných medzí. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia vysvetlil, prečo do výrokovej časti zapracoval opatrenia ako požiadavky dotknutých orgánov a prečo nezapracoval iné, pričom na jeho správnej úvahe nevidel správny súd žiadne pochybenie. Sťažovateľ mal predniesť konkrétne skutkové a právne dôvody, prečo mal žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uložiť určité opatrenia a prečo ich neuložením prekročil hranice správneho uváženia.

6. Orgán verejnej správy zabezpečil zverejnenie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti prostredníctvom obce, rezortných orgánov a na webových stránkach, čím bol verejnosti umožnený prístup k informáciám a zapojenie sa do procesu v zisťovacom konaní. Sťažovateľovi teda nebolo bránené v aktívnej účasti v tomto konaní.

7. Z § 63 zákona o EIA nevyplýva, že by sa konzultácie museli realizovať výslovne ústnou formou. Navyše z § 64 uvedeného zákona vyplýva, že vo vzťahu k realizácii konzultácií nie je vylúčená pôsobnosť správneho poriadku, teda ani § 21 o nariadení ústneho pojednávania, ktorý ponecháva na posúdení správneho orgánu, aby ústne pojednávanie nariadil, ak to povaha veci vyžaduje.

8. Z § 24 ods. 1 písm. i) zákona o EIA vyplýva, že príslušné orgány verejnej správy zverejňujú aj „iné informácie dôležité na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia“, neupravuje teda povinnosť sprístupňovať iné dokumenty ako tie, ktoré sú uvedené v danom ustanovení (presne určené zákonodarcom), ale týka sa informácií nezachytených v dokumente. Pojem „povolenie“ je

potrebné vykladať v súlade s definíciou tohto pojmu (§ 3 zákona o EIA), pričom ide o rozhodnutie v nasledujúcom povoľovacom konaní, a nie o rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, ktoré je predmetom súdneho prieskumu. K namietanému porušeniu povinnosti predložiť viaceré realizačné varianty navrhovanej činnosti správny súd uviedol, že postup pri upustení od variantného riešenia sa neriadi správnym poriadkom, ale tento proces prebieha ešte pred samotným podaním žiadosti o vykonanie zisťovacieho konania, čo znamená, že odvolací orgán nemôže v odvolacom konaní rozhodovať o veci, ktorá nebola predmetom rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Navyše nie je povinnosťou vypracovávať oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vo viacerých variantných riešeniach. V predmetnej veci išlo o rekonštrukciu existujúceho mosta, ktorý je technicky nevyhovujúci. Rekonštrukcia neznamená zmenu funkčného využitia krajiny, ale iba obnovu pôvodného technického stavu na pôvodnom mieste. Keďže sa nemenilo funkčné využitie mosta alebo okolia, nebolo potrebné vypracovať viaceré varianty riešenia.

9. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa odôvodnenú tým, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP], najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom ako nedôvodnú zamietol a rozsudok správneho súdu vyhodnotil ako vecne správny.

10. Kasačný súd v úvode (bod 41 rozsudku kasačného súdu) ozejmil, že predmetom posúdenia bola zmena navrhovanej činnosti – rekonštrukcia podľa aktuálnych technických noriem kvôli zabezpečeniu bezpečnosti cestnej premávky, keďže most je v nevyhovujúcom stave. Navrhovanou činnosťou nedôjde k zmene organizácie ani nárastu intenzity dopravy oproti aktuálnemu stavu, keďže ide o rekonštrukciu už existujúceho mosta v mieste pôvodného mostného objektu. Následne zhrnul odborné stanoviská dotknutých orgánov k jednotlivým zložkám životného prostredia (úseky ochrany prírody a krajiny, dopravy, odpadového hospodárstva, ochrany ovzdušia, ochrany pred požiarmi), ktoré zabezpečil prvostupňový správny orgán (bod 42 rozsudku kasačného súdu).

11. Nerozporoval postavenie sťažovateľa ako zainteresovanej verejnosti (ani jeho aktívnu vecnú legitímáciu), ale riadne sa jeho uplatnenými námietkami zaoberal. Sťažovateľ je občianskym združením špecializujúcim sa na ochranu životného prostredia, u ktorého sa predpokladá vyššia vedomosť týkajúca sa jednotlivých procesov prebiehajúcich v režime zákona o EIA. Ak teda z pozície zainteresovanej verejnosti vstúpi do konania podľa uvedeného zákona a brojí proti navrhovanej činnosti, prípadne jej zmene, je žiaduce, aby ním uplatnené námietky, resp. pripomienky boli vecné, konkrétne a korešpondovali s konkrétnou navrhovanou činnosťou, resp. jej zmenou. Inak sa vystavuje riziku, že ním všeobecne uplatnená námietka bude vyhodnotená ako nedôvodná, a to bez potreby vyzývať ho na jej bližšie konkretizovanie. Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby a v uvedenej veci bol sťažovateľ (v postavení zainteresovanej verejnosti) zastúpený právnym zástupcom (bod 43 rozsudku kasačného súdu).

12. Odvolávajúc sa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/89/2015 z 23. februára 2017, kasačný súd uviedol, že účelom prístupu k informáciám a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zaručených Aarhuským dohovorom je, aby sa verejnosť mohla nielen vyjadriť, ale najmä prostredníctvom odborníkov z oblasti životného prostredia predložiť kvalifikované pripomienky tak, aby sa hodnotiaci proces vzhľadom na cieľ viedol v odbornej vecnej rovine. Kasačný súd

vo vzťahu k prvostupňovým správny orgánom určeným opatreniam majúcim eliminovať alebo zmierňovať vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie poukázal na svoj rozsudok sp. zn. 7Svk/19/2021 z 29. marca 2023. Zdôraznil, že ich určenie je ponechané posudzujúcemu orgánu, ktorému zákon priznáva správne uváženie, ktoré správne súdy môžu preskúmať len do tej miery, či nevybočil z medzí a hľadísk určených zákonom. Správny súd teda nemôže hodnotiť samotné opatrenia, len to, či správna úvaha, ktorá viedla správny orgán k ich uloženiu, nevybočuje zo zákonných medzí. Vo veci sťažovateľa prvostupňový správny orgán jasne vysvetlil, prečo do výrokovej časti zapracoval opatrenia ako požiadavky dotknutých orgánov a prečo sťažovateľom navrhované opatrenia medzi ne nezaradil (bod 44 rozsudku kasačného súdu).

13. K odkazu sťažovateľa na ustanovenia zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov týkajúce sa prípustnej miery znečisťovania životného prostredia kasačný súd uviedol, že ide o všeobecné východiská, ktoré vo svojej podstate zahŕňajú princíp únosnej záťaže, princíp uvážlivého hospodárenia s prírodnými zdrojmi, princíp prevencie, princíp obozretnosti, princíp minimalizácie zásahov do životného prostredia, princíp priamej zodpovednosti, princíp sanácie a obnovy. Tieto východiská je však nevyhnutné chápať v kontexte na konkrétnu realizovanú činnosť a jej možné dopady na stav životného prostredia. V tomto smere plnia zásadnú úlohu dotknuté orgány, ktoré sa v rámci svojej pôsobnosti vyjadrujú ku konkrétnemu zámeru a jeho možným dopadom na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré tieto orgány štátnej správy zastupujú a chránia. Vo veci sťažovateľa predmet posúdenia predstavoval zámer zmeny navrhovanej činnosti spočívajúcej v rekonštrukcii mosta a dotknuté orgány vo svojich súhlasných stanoviskách uviedli, že navrhovaná zmena činnosti nie je v rozpore so záujmami ochrany, ktoré tieto dotknuté orgány chránia, primárne vo vzťahu k ochrane ovzdušia, prírody a krajiny, a tiež s konceptom nakladania s odpadmi (bod 45 rozsudku kasačného súdu).

14. Vo vzťahu k sťažovateľom uvádzaným konzultáciám podľa § 63 zákona o EIA kasačný súd uviedol, že z jeho obsahu nevyplýva povinnosť ich realizácie výslovne ústnou formou, navyše z § 64 uvedeného zákona vyplýva, že vo vzťahu k realizácii konzultácií nie je vylúčená pôsobnosť správneho poriadku, teda ani § 21 o nariadení ústneho pojednávania. Je na posúdení správneho orgánu, aby ústne pojednávanie nariadil, ak to povaha veci vyžaduje. Okrem uvedeného čl. 6 ods. 7 Aarhuského dohovoru predpokladá, že účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach môže byť realizovaná nielen výlučne formou ústnou (ústne konzultácie), ale aj formou písomnou (bod 46 rozsudku kasačného súdu).

15. Skutočnosti, ktoré má príslušný orgán povinnosť zverejniť verejnosti na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli, ustanovuje § 24 ods. 1 zákona o EIA a z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že tento postup bol dodržaný. Sťažovateľ v správnom konaní majúci postavenie dotknutej verejnosti podľa § 24 ods. 2 zákona o EIA sa predmetného konania zúčastnil, správne orgány s ním riadne konali a boli mu zabezpečené všetky s tým súvisiace procesné práva, primárne bol oboznámený s podkladmi rozhodnutia, mal možnosť nahliadnuť do administratívneho spisu, mal možnosť podať odvolanie proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, čo aj využil (bod 47 rozsudku kasačného súdu).

16. V súvislosti s námietkou smerujúcou k porušeniu povinnosti predložiť viaceré realizačné varianty navrhovanej činnosti sa kasačný súd stotožnil s názorom správneho súdu a aj žalovaného. Z § 29 ods. 1 písm. b) zákona o EIA a na to nadväzujúcej prílohy č. 8a uvedeného zákona

nevyplýva táto povinnosť. V tomto prípade išlo o rekonštrukciu existujúceho mosta, ktorý je technicky nevyhovujúci, rekonštrukciou nedôjde k zmene funkčného využitia krajiny, ale iba k obnove pôvodného technického stavu na pôvodnom mieste (bod 49 rozsudku kasačného súdu).

17. K námietke, že správny súd nereagoval na potrebu eurokonformného výkladu práva, ale postupoval formalisticky, že v žiadnej časti nie je badať presah práva Európskej únie, ako aj špecifickosť konaní s prvkom ochrany životného prostredia, absentuje poukázanie na jednotlivé ustanovenia smernice č. 2011/92/EÚ, ako aj jednotlivé ustanovenia Aarhuského dohovoru, kasačný súd uviedol, že v slovenskom právnom systéme bola príslušná smernica, ako aj jednotlivé ustanovenia Aarhuského dohovoru transponované do zákona o EIA (aj do zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), a teda vnútroštátne právne predpisy aplikované vo veci sťažovateľa predstavujú vo svojej podstate výkon práva Európskej únie (bod 50 rozsudku kasačného súdu). K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky kasačný súd v podstatnom konštatoval, že sám nevidel potrebu jej predloženia a sťažovateľ riadne nevysvetlil, ktoré konkrétne normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované výlučne vo vzťahu k prejednávanej veci; ani neformuloval priamy návrh na prerušenie konania (bod 51 rozsudku kasačného súdu).

II.

Argumentácia sťažovateľa

18. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti pomerne rozsiahlo uvádza úvahy a teoretické východiská týkajúce sa jeho postavenia ako zainteresovanej verejnosti v rámci správneho súdneho konania. Opisuje diskreditáciu zo strany štátu, negatívnu kampaň údajne vedenú proti nemu a vyjadruje presvedčenie, že táto kampaň sa premietla aj do arbitrárnych rozhodnutí správnych súdov. Domnieva sa, že sústavnou činnosťou smerujúcou proti nemu mu bola sťažená možnosť uplatňovať si svoje základné práva garantované Aarhuským dohovorom.

19. Sudcovia správnych súdov sa jeho žalobou riadne nezaoberali a neidentifikovali ju správne v kontexte systematiky a metodológie žalôb zainteresovanej verejnosti na ochranu životného prostredia. Títo sudcovia nemajú predstavu o aplikačnej praxi. Úlohou odôvodnenia rozhodnutia je presvedčiť jeho adresátov nielen o zákonnosti, ale aj vecnej správnosti rozsudkov, v danom prípade však presvedčili o svojej neznalosti danej problematiky a s ňou súvisiacich spoločenských oblastí. Namiesto toho, aby ako nezákonné rušili formulárové rozhodnutia orgánov verejnej moci, obviňovali sťažovateľa zo šikanózneho prístupu k súdu na základe údajne šablónovitých žalôb, čo preukazuje buď absolútnu neznalosť sudcov správnych súdov, alebo snahu vyhovieť politickej intervencii.

20. Dlhodobé pochybenia súdnej moci špecificky proti sťažovateľovi spočívajú v tom, že napriek tomu, že vnútroštátne právo priznáva subjektu zainteresovanej verejnosti právne postavenie kvázi prokurátorského verejného žalobcu podávajúceho environmentálne *actio popularis*, správne súdy sťažovateľovi účelovo, arbitrárne a individuálne nepriznávajú ani právne postavenie v rozsahu garantovanom medzinárodným právom (Aarhuský dohovor, smernica o EIA). Neaplikovali na neho predpoklady a východiská týkajúce sa výkonu subjektívnych práv verejnoprávneho charakteru,

ale s cieľom účelovo aplikovať vnútroštátnu úpravu zneužitia práva posudzovali právne postavenie sťažovateľa ako postavenie právnickej osoby uplatňujúcej si subjektívne práva, na čo zneužili neprehľadnú systematiku Správneho súdneho poriadku.

21. Arbitrárnosti sa správne sudy dopúšťajú tým, že „že svojvoľným výkladom rozsudku SD EÚ C-416/10 nepostupujú podľa eurokonformného výkladu práva, ale svojvoľne vykladajú právo EÚ. Podľa § 132 SSP sú tieto otázky predmetom prejudiciálneho konania, ale s cieľom rozhodovať na základe politickej intervencie, úmyselne tieto otázky nekladú, čo je porušenie čl. 267 ZFEÚ, pričom priamo želaným následkom je, aby žalované rozhodnutie bolo ponechané v platnosti, čo je priame porušenie čl. 191 ZFEÚ o predbežnej opatrnosti.“.

22. Sťažovateľ zastáva názor, že pre riadne posúdenie ústavnej sťažnosti je potrebné, aby ústavný súd prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o dvoch ním predložených predbežných otázkach. Prvú otázku sťažovateľ formuloval v znení, či je žaloba podľa čl. 9 Aarhuského dohovoru a/alebo podľa čl. 11 smernice o EIA verejnou žalobou (*actio popularis*) vo veciach životného prostredia a je žalobca zainteresovanej verejnosti podľa čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru v spojení s čl. 11 smernice o EIA verejným žalobcom chrániacim samotnú zákonnosť podľa práva Európskej únie vo veciach životného prostredia. V rámci druhej otázky sa sťažovateľ pýta, či je v dôsledku čl. 3 ods. 5 Aarhuského dohovoru rozširujúca účinky čl. 9 Aarhuského dohovoru na všetky žalobné veci životného prostredia žaloba podľa § 61 písm. c) SSP tak, ako je systematicky a metodologicky vnímaná rozhodnutím veľkého senátu najvyššieho správneho súdu sp. zn. 19SVs/7/2024 verejnou žalobou (*actio popularis*) vo všetkých veciach životného prostredia podľa slovenského vnútroštátneho práva a je žalobca zainteresovanej verejnosti podľa § 42 v spojení s § 178 ods. 3 SSP kvázi prokurátorským verejným žalobcom chrániacim samotnú zákonnosť vo všetkých veciach životného prostredia aj podľa všetkých právnych predpisov účinných v Slovenskej republike.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

23. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho v petite ústavnej sťažnosti označených práv napadnutými rozhodnutiami, ktoré považuje za arbitrárne s formalistickým výkladom v nich aplikovaných zákonných ustanovení.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom správneho súdu:

24. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý rozsudok správneho súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, ktorých porušenie je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

25. Sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku správneho súdu, a to využitím v rozhodnom čase mu Správnym súdnym poriadkom priznaného opravného prostriedku (kasačnej sťažnosti), ktorý, tak ako to vyplýva aj z podanej ústavnej sťažnosti, napokon aj využil. Podľa ústavného súdu kasačná sťažnosť predstavuje v okolnostiach

danej veci účinný právny prostriedok, prostredníctvom ktorého bol následne najvyšší správny súd povinný vecne preskúmať napadnutý rozsudok správneho súdu, o čom svedčí aj skutočnosť, že najvyšší správny súd rozhodol meritórne, pretože kasačnú sťažnosť zamietol.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), teda v jeho aktuálne účinnom znení.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

27. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

28. Úlohou správneho súdnictva nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali rozhodné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (IV. ÚS 127/2012).

29. Uznesenie najvyššieho správneho súdu, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom správneho súdu a rozhodnutiami správnych orgánov, ktoré mu predchádzali.

30. Ústavný súd po preskúmaní rozsudku kasačného súdu dospel k záveru, že neobstojí tvrdenie sťažovateľa o jeho arbitrárnosti či nedostatku odôvodnenia. Sťažovateľovi bolo najvyšším správnym súdom priznané postavenie zainteresovanej verejnosti a v súlade s tým mu boli kasačným súdom poskytnuté aj relevantné odpovede. Rozsah odôvodnenia napadnutého rozsudku nijako nevybočuje z mantinelov práva na spravodlivý súdny proces a ani závery, ku ktorým najvyšší správny súd dospel, nemožno považovať za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

31. Najvyšší správny súd sa dostatočne zaoberal aj návrhom sťažovateľa na predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie, pričom ústavne akceptovateľným spôsobom objasnil, prečo k tomuto prejudiciálnemu konaniu nepristúpil. Sťažovateľ riadne nevysvetlil, ktoré konkrétne normy európskeho práva mali byť objasnené a aplikované výlučne vo vzťahu k prejednávanej veci a ani neformuloval priamy návrh na prerušenie konania. Uvedený právny názor najvyššieho správneho súdu ústavný súd považuje za logický a presvedčivý.

Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie totiž vyplýva, že národné súde vrátane ústavného súdu musia mať mieru slobody pri rozhodovaní, či sa obrátia na Súdny dvor Európskej únie alebo nie, čo osobitne platí pri doktríne *acte clair* (pozri rozsudok z 9. septembra 2015 vo veci Wahl proti X a van Dijk, C-72/14 a C-197/14).

32. Sťažovateľ si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku (tu rozhodnutia najvyššieho správneho súdu v sťažnostnom konaní) s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej (tu správnej) veci (nerieši „kauzu“), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 399/2022 zo 6. septembra 2022 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 83/2022).

33. Vo vzťahu k požiadavke sťažovateľa na predloženie prejudiciálnych otázok ústavným súdom Súdnemu dvoru Európskej únie (bod 22) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom predložené prejudiciálne otázky, ktoré nie sú identické s tými, na ktoré sa mal kasačný súd dopytovať na Súdnom dvore Európskej únie, nie sú relevantné pre rozhodnutie vo veci sťažovateľa. Navyše tieto otázky je potrebné položiť už v konaní pred správnymi súdmi, a nie až v konaní pred ústavným súdom. Zároveň je potrebné ich formulovať dostatočne jasne, a preto ústavný súd k sťažovateľom navrhovanému postupu podľa § 61 ods. 1 zákona o ústavnom súde nepristúpil.

34. Sťažovateľom namietané porušenie hmotných práv je spojené s porušením jeho práv procesnej povahy, keďže sú obsahovo prepojené. Keďže porušenie procesných práv sťažovateľa ústavný súd nezistil, postupom kasačného súdu nedošlo ani k porušeniu jeho hmotných práv.

35. Ústavný súd preto uzatvára, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu